

ALBIŢA

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ A AŞEZĂMINTELOR CULTURALE

JOI 26 OCT. 1957 ● ANUL 71 ● SERIA II ● NR. 1035 ● 8 PAG. 25 BANI

Vizita tovarăşului Nicolae Ceauşescu PE UNELE ŞANTIERE ŞI OBIECTIVE INDUSTRIALE DIN REGIUNEA ARGHEŞ

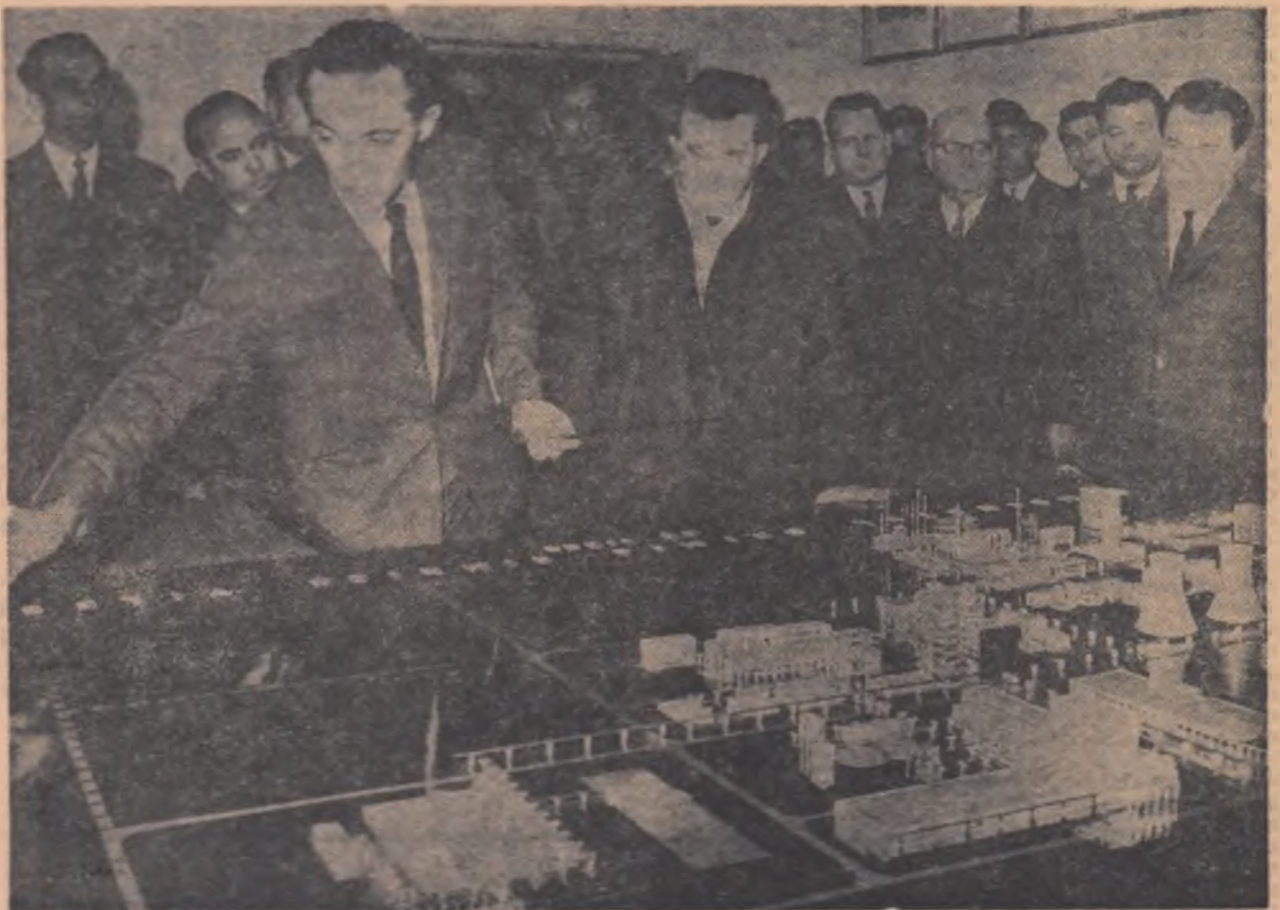
În ziua de 20 octombrie tovarăşul Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşul Ilie Verdet, a făcut o vizită în regiunea Argeş. În cursul acestei vizite au fost trecute în revistă numeroase obiective industriale. La Fabrica de motoare electrice Piteşti, conducătorii de partid şi de stat sînt informaţi asupra mersului construcţiei şi perspectivelor dezvoltării întreprinderii. În continuare e vizitat şantierul marelui combinat petrochimic piteştean unde, în faţa machetei viitorului combinat, se discută despre problemele construcţiei şi montajului, se fac recomandări pentru buna desfăşurare a lucrărilor. Următorul popas îl constituie vizitarea şantierului Uzinei de autoturisme. Conducătorii de partid şi de stat primesc raportul constructorilor care arată că au depăşit graficele de execuţie.

Prefutîndi înalţii oaspeţi întîmpinaţi cu căldură, la primirea sărbătorească adăugîndu-se veşti îmbucurătoare despre succesele obţinute în procesul de producţie.

La Rîmnicu Vilcea se vizitează şantierele Uzinei clorosodice, halei de cristalizare a sodiei, fabricii de policlorură de vinil şi altele. Cu prilejul vizitării zonei industriale Găvana din Piteşti, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a relevat posibilităţile existente de a se scurta termenele de construire şi de dare în funcţiune a acestora.

A mai fost vizitat şantierul de construcţii de locuinţe din partea de nord a oraşului Piteşti, unde reprezentanţii organelor locale de partid şi de stat au înfăţişat oaspeţilor proiectele de amplasare a viitoarelor cvartale de locuinţe. Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a arătat necesitatea de a se amplasa în mod raţional blocurile mari, în scopul dezvoltării armonioase a oraşului.

Constructorii de pe şantiere, muncitorii şi tehnicii, cetăţenii localităţilor vizitate au făcut o caldă primire conducătorilor de partid şi de stat.

În faţa machetei unui nou obiectiv industrial

LIVEZILE ŢĂRII

de acad. T. BORDEIANU

Cultura pomilor pe teritoriul ţării noastre a fost practică din timpuri foarte îndepărtate. Diferite documente, începînd din secolul al II-lea e.n., arată că în timpul stăpînirii romane baza economică în Dacia o constituia „producţia de cereale, creşterea vitelor şi pomi-cultura”, cultivîndu-se în special grîu, viţă de vie, pomi şi legume. Cultura pomilor a continuat să se dezvolte atît în timpul stăpînirii romane, cît şi după eliberarea Daciei. Populaţia din Dacia cunoştea cu siguranţă diferite specii de pomi. Aceasta rezultă şi din faptul că în procesul formării poporului nostru şi a limbii se păstrează pentru unele specii pomice denumiri de origine latină: măr (malus), păr (pirus), prun (prunus), cireş (cerasus), piersic (piersicus), nuc (nux), alun (aluna) etc. Diferite documente scrise din timpul domniei lui Mircea cel Bătrîn, Radu cel Mare, Ştefan cel Mare, Mihai Viteazul etc. arată că pomicultura din vechime a fost una din ocupaţiile cele mai îndrăgite de locuitorii din Moldova, Mun-

tenia şi Transilvania. Alte documente din secolele XIV—XVI amintesc de multe localităţi care poartă denumirea unor specii pomice ca: Aluniş, Căpşuna, Cireşoaia, Livada, Meriş, Merişani, Nucet, Periş, Prunaru, Valea Nucarilor, Vişinelul şi multe altele. Rela-tările unor domnitori cronicari şi memoriile numeroşilor călători străini întregesc menţiunile documentare şi fac aprecieri asupra pomilor din Țările Române.

După cum rezultă din cele menţionate mai sus, datorită condiţiilor prielnice, tradiţiei, pomicultura a înregistrat un decurs de veacurilor pe teritoriul ţării noastre din secolul al XVI-lea. În condiţiile proprietăţii private, parcelare, pomii se plantau însă în mod răzleţ, prin curţi, pe liziera proprietăţilor, în cîmp. Livezile mari, în masiv, ocupau în general suprafeţe foarte mici. În asemenea condiţii nu se putea aplica o tehnică pomicolă corespunzătoare; pomii nu rodeau în fiecare an, iar fructele nu erau de calitate superioară; ca

urmare, producţia şi consumul de fructe înregistrau periodic fluctuaţii mari, iar exportul de fructe era cu totul neînsemnat.

DE LA POMICULTURA TRADIŢIONALĂ LA CEA MODERNĂ

După anul 1945, dar mai ales după încheierea procesului de cooperativizare a agriculturii, datorită sprijinului multilateral acordat de către stat, s-au

(Continuare în pag. a 3-a)

CONCURSUL AL VIII-LEA

DEBUTUL
INEGALAL MUZICII
UȘOARE

Prezența orchestrelor și a soliștilor vocali de muzică ușoară în marea întrecere a formațiilor muzical-coregrafice a fost statornică pentru prima dată de regulamentul celui de al VIII-lea Concurs. Spectatorului i s-a dat astfel prilejul să aplaude, alături de celelalte genuri de formații, debutul în concurs al talentelor chemate să valorifice, așa cum arată amintitul regulament, „cele mai valoroase creații ale muzicii ușoare românești”.

În unele regiuni, participarea orchestrelor și soliștilor de muzică ușoară a întrecut așteptările, demonstrând că includerea lor în regulament este binevenită. Fără să dispunem de o statistică definitivă, putem arăta că Banatul se află pe un loc fruntaș, cu peste o sută de orchestre de muzică ușoară și un număr mult mai mare de soliști vocali. Orchestrele căminelor culturale au evoluat curajos cot la cot cu cele experimentate ale caselor de cultură, formațiile din Iecea Mare, Topolovăul Mare și Săcălaz dovedind o pregătire superioară. Peste tot, dar mai ales în comunele cu fanfare, tinerii care stăpinesc un instrument de suflat sau de coarde au subscris entuziast la alcătuirea și cizelarea orchestrelor. Acolo unde acestea nu au putut lua ființă din lipsă de condiții, au apărut grupuri vocale de muzică ușoară sau soliști vocali acompaniați de un acordeon și care au prezentat în unele cazuri cîntece ale compozitorilor locali. N-au lipsit din concurs nici sate mai mici, fapt ce atestă dragostea tineretului pentru muzica de divertisment.

Satul Fiscut, din raionul Arad, numărînd 300 de suflete, a ajuns pînă la faza regională cu un trio vocal acompaniat de chitară. Subliniind această performanță, se cuvine să arătăm că prin alcătuirea acestui trio de către tinărul profesor de limba română Florin Ernescu, a putut lua ființă în Fiscut prima brigadă artistică din istoria satului, clasată la faza raională pe locul al doilea, din 31 de formații similare.

În alte regiuni însă, muzica ușoară a debutat mai slab și se pare că instituțiile de cultură nu au acordat suficientă atenție noului punct din regulamentul Concursului, promovării muzicii ușoare pe tărîm competițional. În regiunea Argeș, două dintre casele raionale de cultură nu au prezentat orchestre de muzică ușoară, deși tocmai aceste instituții pot înjgheba mai lesne asemenea formații. Orchestre ale căminelor culturale, anunțate cu surle și trîmbițe la începutul concursului, cum ar fi cea din Pătroaia-Găești (trei chitare electrice, saxofon, acordeon și baterie) au dispărut fără să mai auzim nimic de ele. Un reușit festival artistic organizat la Pitești în iunie a.c.,

cu program de muzică de cameră, dansuri moderne, secvențe umoristice și muzică ușoară a demonstrat (dacă mai era nevoie) de ce enorm succes se bucură acest din urmă punct. Este deci cazul ca cel puțin de aici înainte muzicii ușoare să i se asigure în concursuri o reprezentare mai largă.

Nici în regiunea București, muzica ușoară n-a călcat cu dreptul. Faimosul festival organizat la Amara în iulie 1966, cu orchestre, cu soliști și chiar cu compozitori de muzică ușoară de la casele de cultură și căminele sătești, a fost uitat și totuși. Unde au dispărut talentele de atunci? De ce nu le-am văzut și în actualul Concurs?

Rămîne ca acei care nu au asigurat un debut satisfăcător muzicii ușoare să învețe din succesul celor prezenți la confruntarea finală și să tragă concluziile de rigoare.

NICOLAE CULCEA

TOTUL
PORNEȘTE DE LA OAMENI

Le-am privit de atîtea ori și pe scenă și la televizor și într-o zi m-am dus să le văd acasă, la Căpîlna, pe cele ce au făcut cunoscut în întreaga țară dansul acela fascinant și ciudat, și autentic, care se cheamă „Purtata fetelor”. Aș fi vrut să asist la o repetiție la cămin dar a fost imposibil. Fiindcă ceea ce va fi miine căminul cultural din Căpîlna, e deocamdată o construcție neterminată, la „roșu”. Dar faptul real al muncii culturale a existat în această comună cu douăzeci de ani înainte de a se înălța clădirea, sediul viitor al acestei activități.

De douăzeci de ani și mai bine fetele din Căpîlna pășesc legănat, prinse în lanțul unduitor al „Purtatei”. Le-am văzut într-un album, fotografiate prin 1946—1947 la serbările anuale din sat, tot așa de frumoase ca fiicele lor de astăzi și tot așa de drepte și de semețe ca străbunele lor, coborînd de undeva din ceturi și din istorie trecută, spre limpezimi și istorie viitoare. Alături de pozele ușor îngălbenite erau tăieturi din ziare, păstrate cu dragoste, aproape cu pietate, de Teodor și Stana Biriș (organizatori și îndrumători ai echipei încă din 1948) articole de elogiu din *Scînteia* din *L'Humanité*, din *Flacăra*, din *Albina*.

Premii pe țară la concursurile formațiilor de amatori, fama binemeritată pînă din-

colo de hotarele țării și respectul satului sînt cîteva din satisfacțiile tuturor celor care s-au trudit, pe scenă sau în culise, să dea veșmint exterior frumuseții interioare a țăranelor căpîlnean. Localnicii le-au crezut fără să le vadă — în sat fetele nu au avut unde să dea spectacol — ei le-au văzut după ce ajunseseră cunoscute, la televizor. De-abia la anul scena căminului (fericită scenă!) se va umple de cîntecul fetelor cu comănac.

Au făcut repetiții pe unde au putut, ba în holul școlii, ba într-o clasă din care au fost ridicate băncile. Se pare că lipsa de spațiu n-a fost hotărîtoare, că altceva a atîrnat mult mai greu în balanță: faptul că au avut ceva de arătat lumii — tradiția, dragostea pentru folclorul vechi, plăcerea de a trăi. N-au avut nevoie decît de rădăcini și le-au găsit în jocul specific al locului, transmis din generație în generație și au mai avut nevoie de propria lor pasiune. Și așa s-a înjghebat grupul acela de fete, care, apărînd pe scenă, însoțite de melodia lor curată și simplă și veche de cînd lumea, lasă cu respirația tăiată săli de sute de spectatori.

Așa-i vor lăsa, cu respirația tăiată, și cei din Tăuni (reg. Brașov), care pornesc de la niște condiții asemănătoare. 24 de perechi fac repetiție tot într-un hol de școală, îngust și nepotrivit unei asemenea uti-

lizări, se ciocnesc unii de alții dar nu le pasă și-și poartă capul cu mîndrie în dansul strămoșilor lor. Și nici pe ei satul nu are unde să-i vadă dar oamenii, însetați de frumos, se adună pe la ferestre, ca într-un colind pe la ferestre, ca sîrbătoare al artei, și privesc la feciorii și la fetele lor. Și cei de afară și cei dinăuntru demonstrează, prin prezența lor, setea de cultură care s-a născut și în acest sat depărtat și necunoscut. Doi ani de existență numără echipa adunată de directorul de școală Inocențiu Codău. A găsit destui amatori: pînă și puștii din clasele primare umblă pe uliță în pas de joc. La actualul concurs au luat premiul I pe regiune, întrecînd formații care se bucură de condiții materiale mult mai bune. La ei nu-i cămin, nu-i orchestră locală, nu-i instructor local. Dar acolo sînt ei, cei 70 de dansatori „înrașiți” și un activist voluntar și mai e și satul, care-i admiră și care-i iubește. Și pentru început e destul, cum destul a fost și la Căpîlna. Da, e destul ca oamenii să dozească să-și îmbogățească mințile și sufletul, și dacă doresc, lată că și-au dăruit lor înșile averea unui act cultural. Au făcut-o ignorînd parcă greutățile, înlocuindu-le cu pasiunea și priceperea lor.

Căci totul pornește de la oameni.

MARILENA VULPE

PIESE ISTORICE ÎNTR-UN ACT

IANCU LA HĂLMAGIU
de PAUL EVERAC

Piesa cunoscutului dramaturg, Paul Everac, aduce pe scenă remarcabila figură a conducătorului revoluției din 1848 din Transilvania.

Realizarea unei piese, la dimensiunile unui singur act, avînd ca erou o figură istorică ce stăruie atît de adînc în inima și legendele poporului, trebuie să recunoaștem ridică dificultăți.

Paul Everac a reușit să pună la îndemînă artiștilor amatori o lucrare impresionantă, de o mare forță dramatică înfățișînd cu măiestrie nu numai pe Avram Iancu, ci și atmosfera anilor de după revoluție, sentimentele și dragostea profundă a poporului pentru eroul care l-a organizat și condus în vijeliile revoluției.

Piesa lui Paul Everac surprinde pe Avram Iancu nu în momentele de culme ale activității sale de conducător politic și militar al revoluției, ci în ultima perioadă a vieții, ruina și defecțiunile, trăind tragedia neîmplinirii idealului pentru care a luptat și s-a jertfit.

Dar și în aceste condiții dramatice ale vieții sale, Iancu ne apare în piesă înălțîndu-se peste nenorocirile și mizeria acelor vremuri, iar replicile lui impresionante și pline de adînci semnificații par a fi adresate nu celor cîtorva țărani, ci poporului întreg, viitorului.

Iancu la Hălmagiu de Paul Everac se înscrie ca una din cele mai valoroase piese într-un act scrise în ultimii ani.

Ea va fi primită cu multă căldură și jucată cu plăcere de formațiile de teatru.

CAPUL
BRÎNCOVENILOR
de MIHAI GEORGESCU

Un zguduitor moment din istoria patriei noastre este subiectul piesei scrise de Mihai Georgescu. Autorul ne înfățișează ultimele momente de viață ale domnitorului Constantin Brîncoveanu și ale fiilor săi, clipele dinaintea execuției.

Acțiunea se petrece în anul 1714, în temnița celor Șapte Turnuri din Turcia, unde domnitorul își așteaptă sfîrșitul. Brîncoveanu și cei patru fii ai săi sînt surprinși în piesă înaintea drumului fără întoarcere, în fața morții, momente în care se reliefează cel mai clar țaria sau slăbiciunile de caracter ale oamenilor.

Domnitorul și fiii săi mai pot alege între viață și moarte, între existență și neant. Dacă ar accepta oferta turcilor, ei ar primi în dar viața. Dar Brîncoveanu și fiii refuză cu demnitate această posibilitate. Alegînd mai bine moartea decît o viață nedemnă, Brîncoveanu alege de fapt nemurirea.

În dialogul cu Femeia cu două fețe, personaj care întruchipează slăbiciunile din conștiința și caracterul oamenilor, tentația de a renunța la principii, de a ceda în fața marilor probleme ale existenței și ale vieții, Brîncoveanu spune clar și răspletit cînd aceasta vrea să-l convingă să accepte oferta turcilor: „Cine nu știe să moară, nu-i vrednic să trăiască”.

Piesa lui Mihai Georgescu este una cu adînci și ample înfelesuri, cu dialoguri pline de sensuri, de poezie și dramaturgie.

I. R.

LIVEZILE ȚĂRII

(Urmare din pag. 1)

deschis perspective mari pentru dezvoltarea în viitor a unei pomiculturi noi, de tip industrial, bazată pe organizarea științifică a teritoriului, amenajarea antierozională a pantelor, pregătirea și fertilizarea solului înainte de plantare, alegerea și repartizarea justă a speciilor și soiurilor în funcție de sol, climă, relief, expoziție și de condițiile social-economice. În această nouă organizare a pomiculturii se acordă o importanță deosebită mecanizării lucrărilor în livezi, în vederea obținerii unor producții mari de fructe de calitate superioară și la un preț de cost redus. Înființarea în 1957 a Institutului de cercetări hortiviticole, cu rețeaua corespunzătoare de stațiuni, a contribuit în mare măsură la rezolvarea pe baze științifice a numeroase probleme menite să ajute la progresul pomiculturii.

Prima măsură luată în cadrul orientării noi a pomiculturii se referă la faptul că **extinderea livezilor se face cu precădere în zona dealurilor**. În felul acesta, pentru livezi se atribuie numai terenurile în pantă. Solurile de pe aceste terenuri sînt însă în general sărace în elemente nutritive, ca urmare a eroziunii care a dăinuit în trecut. De aceea, prin studii și cercetări organizate în acest scop s-au dat soluții pentru amenajarea lor în terase, pentru scurgerea dirijată a apelor la suprafață și în vederea reducerii la maximum a pantelor. În momentul de față, în zona dealurilor livezile ocupă o suprafață de 255 000 ha pe terenuri în pantă neterasate și peste 14 000 ha terasate.

Tot în cadrul acțiunii de folosire a terenurilor necorespunzătoare pentru culturile cerealiere se încadrează și acțiunea de **valorificare a terenurilor nisipoase**. Pe nisipurile din nord-vestul țării (Crișana și Maramureș) se înființează livezi de meri și vișini, iar pe nisipurile din sudul țării (Oltenia) se plantează suprafețe mari cu cais, piersic și prun. În felul acesta întinderi mari de terenuri se valorifică mai economic prin culturi de pomi. Totodată s-au luat măsuri ca **livezile să formeze masive mari**, cu precădere în zona dealurilor. În cadrul acestei acțiuni de „concentrare a producției de fructe”, gospodăriile agricole de stat, în funcție de caracterul lor, au înființat numai livezi mari în suprafață de 450—840 ha, iar în unele cazuri pînă la 1 500 ha. Livezi pe suprafețe de 300—450 ha au înființat și cooperativele agricole. Merită de subliniat faptul că numai în timp de cinci ani (1960—1964) cooperativele agricole din regiunea Argeș au plantat pe terenurile în pantă livezi masive în suprafață de 42 120 ha.

Un alt criteriu după care se dezvoltă pomicultura României din etapa actuală constă în **specializarea bazinelor pomicole**. La baza acestei măsuri de repartizare judicioasă pe teritoriul țării a speciilor și soiurilor de pomi stau lucrările de raioane și de microraiioane ale pomiculturii în raport cu proprietățile biologice respective ale speciilor și soiurilor de pomi, precum și în funcție de condițiile naturale și cerințele diferențiate ale consumului. „Specializarea” bazinelor și centrelor pomicole prezintă o importanță economică deosebită prin faptul că oferă posibilitatea valorificării mai raționale a condițiilor naturale pentru anumite specii, producerii fructelor mai aproape de centrele de consum în stare proaspătă, a materiei prime pentru industria de conserve alimentare și pentru export.

Îmbunătățirea sortimentului constituie de asemenea una din preocupările principale. Concomitent cu intensificarea acțiunii de plantare a pomilor și „specializarea” bazinelor pomicole, se îmbunătățește continuu și proporția între specii. Pe această linie, în curs de 20 de ani, de pildă, numărul merilor din cultură a crescut cu 5,7 la sută, acel al perilor cu 1,9 la sută, al gutuiilor cu 1,4 la sută. Creșteri importante s-au realizat la cireși, vișini, caisi, piersici etc. Proporția dintre speciile va suferi modificări și în viitor în așa fel ca în anul 1980 proporția mărului, părului și gutuiului să crească la circa 38 la sută din numărul total de pomi pe țară, a ciresului, vișinului, caisului și piersicului urmînd să crească la circa 17 la sută. Tot în cadrul acțiunii de îmbunătățire a sortimentului se tinde și la **restringerea numărului soiurilor de cultură**. Multe soiuri autohtone mai puțin valoroase se înlocuiesc treptat cu unele mai valoroase, mai ales cu acelea care

sînt sollicitate tot mai mult atît pe piața internă cît și pe cea mondială. Sub acest aspect, în cadrul sortimentului de măr se preferă și se plantează în proporție mare soiurile de iarnă cu fructe intense colorate ca: **Starking, Jonathan, Jonared, Richared, Rome, Beauty** sau puternic aromate ca: **Golden, Delicious și Winter Banana**, iar la păr se plantează în proporție mare soiurile de iarnă ca: **Beurre Diel, Bieurre d'Hardenpont, Comtesse, de Paris, Passe Crasane, Cure** și altele.

Merită a fi subliniat faptul că pe lângă studiul în colecții al soiurilor străine și alegerea celor mai potrivite pentru condițiile din România, cercetătorii din rețeaua de stațiuni a I.C.H.V. au creat numeroase soiuri noi de pomi și arbuști fructiferi. Dintre acestea se

la cea intensivă, cu pomi altoiți pe port-altoi vegetativ, de talie redusă, cu coroane sub forma de palmetă. Prezentînd numeroase avantaje de ordin tehnic și economic acest sistem de cultură s-a extins rapid în ultimii ani atît în stațiunile experimentale și întreprinderile agricole de stat, cît și în cooperativele agricole, realizîndu-se într-un scurt interval de timp livezi intensive pe o suprafață de aproape 6 000 ha cu cele mai valoroase soiuri de măr, păr și piersic.

Recoltele de circa 17 000 kg/ha obținute în anul al treilea de la plantare la soiurile Melba, Golden, Delicious, Reinette, Baumann, Jonathan și Parmen auriu, precum și cele de peste 30 000 kg/ha obținute în al cincilea an de rodire justifică pe deplin oportunitatea

Concomitent cu extinderea în suprafață a livezilor se va continua cu acțiunea de creare a unor bazine pomicole specializate în cultura unor anumite specii.

ÎN ATENȚIA POMICULTORILOR

Ne aflăm în plină toamnă... În curînd, după ce vor începe să cadă frunzele, se va putea proceda la plantarea pomilor, lucrare de mare răspundere, căreia trebuie să i se acorde toată importanța. În primul rînd, este necesar ca la plantare să se folosească numai material săditor de cea mai bună calitate, adică pomii altoiți de calitatea I, cu coroana formată, cu trunchi viguros și cu rădăcini bogate și sănătoase care se prind bine după plantare, cresc în condiții optime, intră de timpuriu pe rod și rodesc abundent.

Pentru ca livezile ce se înființează acum să dea recolte bogate cît mai curînd și de calitate superioară, este necesar să se planteze pomi numai din sortimentele stabilite de Consiliul Superior al Agriculturii, ce se găsesc la pepinierele de stat. Nerespectarea prevederilor respective atrage după sine mari pagube în economia națională. De pildă, soiul de prun de Agen, foarte bun pentru uscat și marmeladă reușește numai în cîmpie și în regiunea colinelor pînă la 200—250 m. altitudine. Plantat la altitudini de 600—750 m., cum s-a procedat greșit în unele cazuri în trecut, prunul de Agen, nu acumulează în cursul vegetației căldura de care are nevoie; ca urmare, cu toate că rodește destul de bine, fructele rămîn mici, fără culoarea caracteristică, cu pulpa tare, cu gust ierbos, care nu se pretează nici pentru uscat, nici pentru marmeladă, dar nici pentru consum în stare proaspătă. Asemenea pagube le înregistrează și gospodăriile care, din greșeală, au plantat la altitudini mari soiurile de păr: Favorita lui Glapp, Dr. Jules Guyot și Williams.

În vederea asigurării unei prinderi bune a pomilor se recomandă ca de la scoaterea pomilor din pepiniere și pînă la plantare să treacă cît mai puțin timp. Pomii, fiind organisme vii, trebuie apărați de uscăciune sau îngheț atît în timpul transportului, chiar și de scurtă durată, cît și în timpul manipularilor de la plantare. Cooperativele care au transportat pomii neînveliți, iar în timpul plantării i-au ținut neestratificați, deci în bătaia soarelui, a vîntului, a ploilor sau a înghețurilor, au înregistrat și neînregistrat pagube mari prin uscarea sau creșterea pipernicită a pomilor.

Pentru ca să crească viguros și să rodească abundent, pomii trebuie să aibă un sistem radicular bogat, mult ramificat. Aceasta se realizează numai în cazul cînd rădăcinile cresc în pămînt afinat, prin care apa și aerul pătrund cu ușurință. În acest scop pomii trebuie plantați numai în pămînt desfundat la cel puțin 60—70 cm adîncime. Gospodăriile care au nesocotit acest principiu și au plantat pomii în gropi mici, făcute chiar în ziua plantării, să facă un control riguros al livezii pentru ca, după numărul pomilor uscați și după creșterea neînsemnată a celor rămași în viață, să se convingă de greșeala pe care au comis-o.

În vederea asigurării unei creșteri normale, intrării de timpuriu pe rod și unei rodiri abundente, este necesar ca chiar din momentul plantării pomii să fie puși în condiții bune de hrană și umiditate. În acest scop pe fundul gropii se așează o cantitate de 10—15 kg de gunoi de grajd bine descompus, iar la plantare, între rădăcini și peste acestea se pune numai pămînt negru, luat cu cazmaua din jurul gropii.

Toată lumea trebuie să fie convinsă că plantarea de toamnă dă rezultate mai bune decît cea de primăvară. Nu trebuie să se uite însă că toamna, după plantare, trunchiurile pomilor trebuie învelite cu anumite materiale pentru a le apăra contra iepurilor, care, altfel, produc pagube incalculabile.

remarcă solurile de măr **Frumos de Voinești, Aromat de vară și Roșu de Cluj** precum și hibridii de păr **Timpuriu de Voinești și Tirziu de Cluj**, rezistente la fusicladium (rapăn) și făinare. S-au obținut, de asemenea, soiuri noi de piersic (**Miorița și Frumos de Băneasa**) și de prun (**Tulen timpuriu**), precum și numeroși hibridi de piersic, pruni, cireși și cais, care intră de foarte timpuriu pe rod, cu fructe avînd însușiri tehnologice superioare.

PENTRU O POMICULTURĂ INTENSIVĂ

În dezvoltarea pomiculturii românești în etapa actuală se impune **intensificarea** ei prin folosirea progreselor înregistrate pe plan mondial. În ultimii ani s-a început o acțiune energetică de trecere de la cultura extensivă a pomilor cu trunchi înalt și coroana voluminoasă

și necesitatea extinderii acestui sistem de cultură a pomilor.

O caracteristică foarte importantă a dezvoltării pomiculturii din țara noastră în momentul de față o constituie **legătura strînsă între știință și practică**. Pe baza îndrumărilor date și rezultate obținute de către cercetătorii de la stațiunile experimentale pomicole, pe loturile demonstrative organizate în unitățile agricole socialiste, în livezile cooperativele agricole de producție se aplică rațional verigile din complexul de măsuri tehnice, ca: lucrarea solului, folosirea îngrășămintelor și a irigației, aplicarea tăierilor de rodire și a tratamentelor împotriva bolilor și dăunătorilor. Ca urmare, producția globală de fructe pe țară a crescut continuu. Față de 275 000 tone cît s-a produs în anul 1948, în perioada 1956—1960 producția anuală medie pe țară s-a ridicat la 813 130 tone, iar în anul 1966 producția anuală de fructe a atins nivelul de 1 134 000 tone fructe.

Condițiile pedoclimatice a multor regiuni din zona dealurilor permit o extindere și mai mare a pomiculturii. Ca urmare, sarcinile trasate de Congresul al IX-lea al P.C.R., precum și prin altele documente de partid și de stat, prevăd că în perspectiva anului 1980 sectorul pomicol să crească de la circa 386 000 ha cît ocupă în momentul de față, la 465 000 ha. Livezile de pomi se vor extinde și în viitor atît în zona dealurilor, pe terenuri în pantă, cît și în sud-vestul și vestul țării pe terenuri nisipoase

SEMICENTENARUL MARI REVOLUȚII SOCIALISTE DIN OCTOMBRIE

EXPOZIȚIA INDUSTRIAL-COMERCIALĂ A U.R.S.S.

Pe aleea străjuită de steaguri roșii, la intrarea în pavilionul care găzduiește Expoziția industrial-comercială a U.R.S.S., vizitatorul este întâmpinat de o uriașă rachetă, gata parcă să se desprindă de pământ, să-și ia zborul spre alte planete.

Racheta — primul dintre cele circa 12 000 de exponate cu care se întâlnește vizitatorul acestei expoziții — este o „relicvă” însemnată a istoriei științei, a cuceririi Cosmosului; este racheta Vostok care a plasat pe orbită prima navă cosmică din lume cu un om la bord.

Oamenii se opresc îndelung la gigantul argintiu care le evocă una din cele mai emoționante momente din istoria omenirii, ziua aceea de 12 aprilie 1961, când pentru întâia oară un aparat făurit de genul uman a lansat un om în spațiul cosmic.

Pășind în incinta expoziției, mulți vizitatori se îndreaptă spre secția consacrată zborului cosmic. Organizată bine, cu exponate interesante, acest stand, care ar putea constitui în sine o expoziție valoroasă, permite publicului cunoașterea realizărilor, a contribuției aduse de Uniunea Sovietică la cucerirea Cosmosului.

De la macheta rachetei lui Tsiolkovski, creatorul teoriei zborului rachetei și al unor planuri științifice de pătrundere a omului în spațiul interplanetar, până la macheta stației automate interplanetare Venus 3 care a transportat pe Venus fanionul U.R.S.S., secția cuprinde exponate dintre cele mai valoroase și orânduie în așa fel încât ele prezintă o imagine clară a succeselor obținute în acest domeniu.

Zăbovești îndelung la primii sateliți artificiali ai pământului, la agregatul de motoare al rachetei Vostok, admiră stațiile cosmice Proton, Electron și Venus, studiezi echipamentul și diferitele obiecte ale cosmonauților, stația Molnia, care asigură retransmiterea la distanțe mari a emisiunilor telefonice și de televiziune și te gândești la cuvintele lui Tsiolkovski care cu multe decenii în urmă scria: „În goană după lumină și spațiu, omenirea... va depăși, mai întâi timid, limitele atmosferei, apoi va cuceri întregul spațiu perisolar...”

Bogată și interesantă este și secția care prezintă imaginea folosirii energiei atomice în scopuri pașnice. Exponatele sînt concludente. Instalații termonucleare de diferite tipuri, macheta unui accelerator de ioni cu mai multe sarcini electrice, a centralei atomoelectrice de la Voronej, macheta Sincrozotronului cu o energie de 10 miliarde electrovolți, macheta la scara 1 : 25 a spărgătorului de gheață atomică Lenin și altele altele, adună în jurul lor mereu grupuri de oameni. Astăzi puterea instalată a centralelor atomoelectrice sovietice este de 900 000 de kilovați. Mari centrale atomoelectrice sînt în curs de construcție în regiunea Donului, în Urali și în Siberia.

Macheta hidrocentralei de la Krasnoarsk de pe Enisei, cea mai mare hidrocentrală din lume, îmi aduce aminte de scriitorul englez H. G. Wells, scriitor înzestrat cu o bogată fantezie care, cu câteva decenii în urmă, a calificat drept utopie planul lui Lenin de electrificare a Rusiei. Iată ce scria el în 1920: „Lenin care, ca un adevărat marxist, îl respinge pe toți „utopiștii”, a fost cuprins el însuși pînă la urmă de o idee utopică: ideea electrificării...”

Trebuie să fii înzestrat cu arhifantezie ca să-ți închipui că astfel de proiecte ar putea fi împlinite în Rusia. În oricare oglindă fermecută aș privi, eu nu sînt în stare să văd această Rusie a viitorului, însă un om mic de statură din Kremlin posedă acest dar... El vede cum șosele noi brăzdează întreaga țară, cum se ridică o putere nouă și fericită, o putere comunistă industrializată”.

Cele circa 12.000 de exponate ale expoziției întâmpinează publicului vizitator sute de tipuri de mașini și utilaje, mașini pentru prelucrarea metalelor, aparate și instalații electronice, instalații laser, aparat de măsură și control, mașini electrice de calcul. Ele oglindesc în bună măsură munca și talentul ce-

lor peste 660 000 de oameni — a patra parte din cercetătorii științifici ai lumii întregi — care lucrează în cele 4 650 de instituții științifice din U.R.S.S.

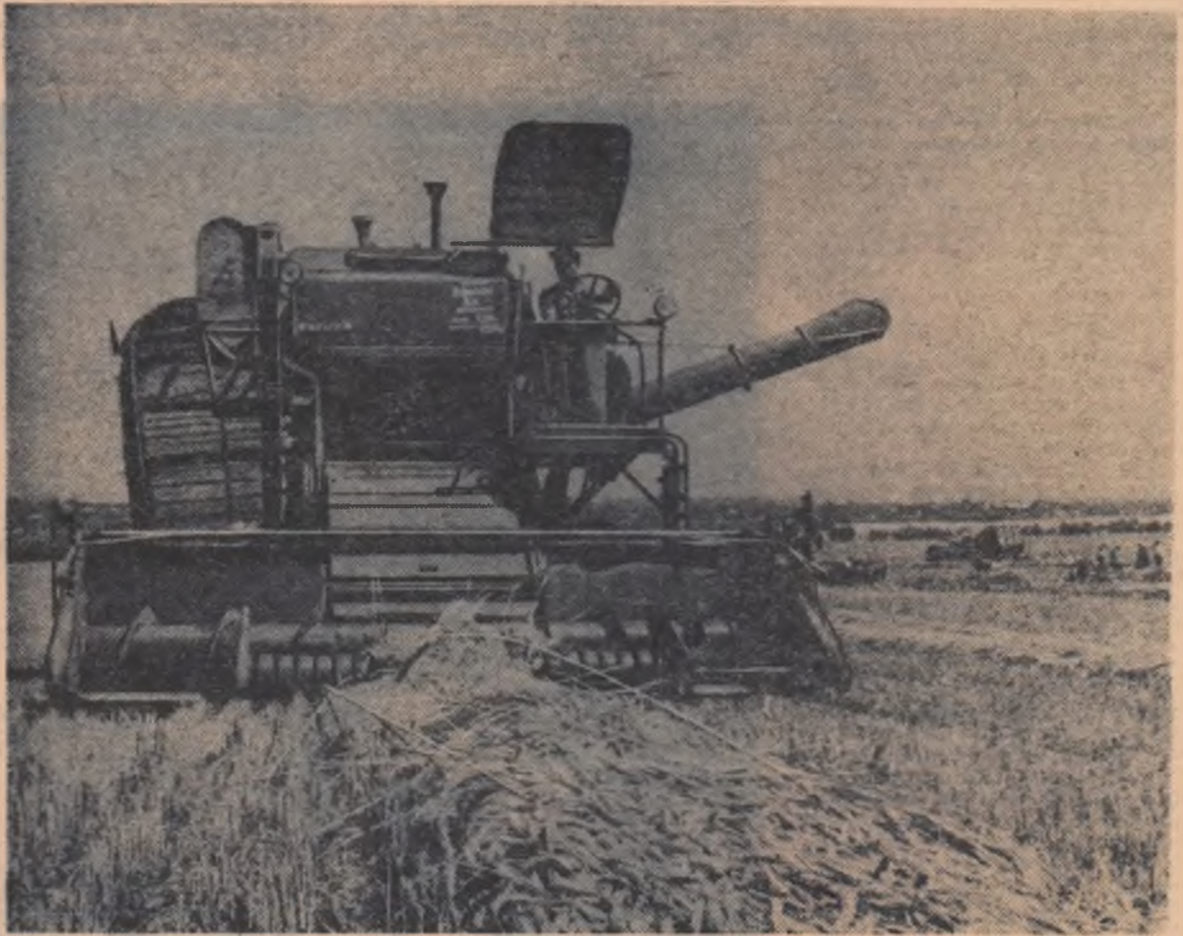
Expoziția industrial-comercială a

televizoare în culori, un sortiment variat de bunuri electrice de uz casnic și altele.

În sectorul medicină vizitatorului îi sînt prezentate exponate cunoscute și

populația globului, producția U.R.S.S. în 1965 a reprezentat aproape 20 la sută din întreaga producție industrială mondială.

Expoziția industrial-comercială a

Pe ogoarele Uniunii Sovietice

U.R.S.S. este cea mai mare expoziție organizată de Uniunea Sovietică în 1967 în străinătate, alături de cea ce privește suprafața de expunere, cit și în ceea ce privește numărul și varietatea exponatelor. Pe lângă aparatele și mașinile amintite, în expoziție sînt reprezentate și industria optică, de avioane și automobile, de ceasornicărie, se pot vedea

apreciate pe plan mondial, printre care: aparatele rinichilor artificiali, inimă-plămîni artificiali, indicatorul pentru stadiul narcozei etc. Exponatele din expoziție te fac să te gîndești la drumul parcurs în cei 50 de ani de existență a Statului Sovietic în domeniul producției bunurilor. Deși populația Uniunii Sovietice reprezintă numai 7 la sută din

U.R.S.S., deschisă la București, în cadrul manifestărilor prilejuate de semicentenerul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, oferă o convingătoare imagine a realizărilor obținute de Uniunea Sovietică în domeniul industriei, științei și tehnicii.

I. RADU

ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII SOVIETICE

DIN REALIZĂRILE

Forjare cu apă

La Institutul hidrodinamic din Novosibirsk au fost realizate mașini-unelte care folosesc apa sub presiune. Jeturile de apă cu o presiune de câteva sute de atmosfere reușesc să forjeze obiectele într-un timp record. Cu ajutorul acestor mașini s-a reușit, bunăoară, tăierea unei chei într-o fracțiune de secundă. Cheia obținută a fost mult mai ușoară și în același timp mai rezistentă decât cele obținute cu mașini obișnuite.

Sol artificial

Oamenii de știință bieloruși au reușit să creeze un sol artificial care timp de 10—15 ani nu va avea nevoie de îngrijiri. În acest scop ei au folosit rășini schimbătoare de ioni. Fiecare granulă a unei asemenea rășini reprezintă un polimer reticular de tipul cauciucului vulcanizat. Substanțele nutritive care se adună în această granulă nu sînt luate de apă, așa cum se întâmplă într-un sol obișnuit, ci sînt

cedate plantelor numai în schimbul produselor degajate de ele în cursul procesului vital. Planta își stabilește astfel singură cantitatea de substanțe hrănitoare de care are nevoie.

Chimiștii și biologii bieloruși au obținut deja, în cadrul experimentărilor, cinci recolte de pe unul și același sol artificial. Recolta de morcovi de pe un metru pătrat a fost de 8 kg, iar recolta unei anumite varietăți de salată a fost de 17 kg, adică de 5—6 ori mai mare decât cea realizată în serele obișnuite.

Lemn mai tare ca metalul

Chimiștii sovietici folosesc un procedeu de plastifiere a lemnului din care se confecționează piese de mașini a căror rezistență depășește în multe cazuri pe cea a pieselor metalice.

Tehnologia elaborată de către cercetătorii științifici ai Academiei de Științe din R.S.S. Letonă prevede tratarea lemnului cu reactivi chimici și compactarea lui prin laminare.

Noul material are proprietăți fizico-mecanice ridicate, rezistind la o compresie de circa 1 700 kg/cm². Piesele confecționate din acest material sînt de două ori mai durabile la uzură și de câteva ori mai ieftine decât cele din bronz.

Culcuș de apă

Numeroși medici se străduiesc să creeze pentru bolnavii cu arsuri sau răni grave paturi speciale cit mai comode. Totuși, chiar și cele mai ingenioase dispozitive propoacă bolnavilor chinuri de care i-ar putea salva numai perna cu aer.

Recent, doi medici sovietici au hotărît să încerce o idee propusă în secolul al XIX-lea și anume un așternut din foi de cauciuc întinse peste niște tuburi pline cu apă. Culcușul construit de ei reprezintă o saltea din latex microporos cu niște adăncituri umplute cu săculețe din masă plastică pline cu apă. Noua saltea s-a dovedit foarte eficientă, asigurînd o repartizare omogenă a greutății pacientului pe suprafața pe care se odihnește.

Toată noaptea au trecut pe Valea Arieșului, în sus, trenuri cu refugiați, cu locomotivele șuierând lugubru, cu sute de oameni grămădiți pe tamioane, pe acoperișuri și pe treptele vagoanelor. Turda căzuse în miinile trupelor hitleriste în după-amiaza zilei precedente, apoi, pînă seara căzuseră și cele dinții sate de la capătul Văii Arieșului: Mihai Viteazul, Cheia și Buru. Acum se aștepta să cadă și satul Vidolm. Se lumina de ziuă și gara Vidolm gemea de lumea care aștepta formarea ultimului tren. Sub brațul pompei de alimentare lua apă o locomotivă, iar fochistul, ajutat de cițiva bărbați, arunca în tenderul mașinii cărbuni cu lopata. În fața gării oamenii împingeau și cuplau niște vagoane-platformă, din a-celea care se folosesc pentru transportul lemnelor, pe liniile ferate ale exploatareilor forestiere. În total, în fața gării și pe cele două linii de manevră se găseau vreo zece vagoane descoperite și trei vagoane de marfă.

Mecanicul încerca presiunea aburului și vorbea cu o femeie și cu un copil, pe care îi urcase în cabina strîmtă a locomotivei. Femeia tocmai îi spunea:

— Am uitat să închid ușa.
— Crezi că asta mai contează acum?, zise mecanicul. Au să spargă și să răscolească toate casele.

Pe peronul gării agitația oamenilor crescuse brusc și se auziră glasuri care-l chemau pe mecanic:

— Hai, domnule o dată! Ce îți atîta locomotiva la pompă?

Oamenii terminaseră de cuplat vagoanele și acum nu mai lipsea decît locomotiva ca să plece.

Femeia își exprimă îngrijorarea:
— Să nu spună șefii tăi ceva că stăm pe locomotivă!

Băiatul care stătuse pînă atunci liniștit și tăcut, interveni în discuția celor doi:

— Ce să zică? Sînt băiatul lui și dumneata ești mama mea.

Mecanicul îl privi cu un aer surprins, ca și cum uitase că mai era și el pe acolo:

— Să fii cuminte. Să nu ieși din cuvîntul ei.

— E cuminte, zise femeia. E cuminte. Ce știe el din tot ce se petrece cu noi?

Acum era totul gata. Fochistul terminase treaba cu cărbunii și cazanul locomotivei era plin cu apă. Mecanicul porni locomotiva înspre șirul de vagoane care semănau cu niște ciorchini uriași de banane. Peronul era pustiu. Ultimul care trecu fu șeful gării, care alergă spre locomotivă, urcîndu-se pe scara ei metalică:

— Gata, zise el. Dă-i drumul!

Trenul porni și în scurt timp gara se pierdu în urmă. Șeful gării nu avea loc în cabină și continuă să stea agățat pe scară. Ca să fie auzit, vorbea tare:

— Am vrut să stric aparatul Morse, dar m-am gîndit că poate chiar miine ne întorcem și avem nevoie de el.

— Și eu aș fi făcut la fel, zise mecanicul locomotivei și adăugă: de la Vidolm pînă la Turda n-au mai rămas nici un vagon și nici o locomotivă așa că nemții n-au ce face la telegraful gării. Pe cine să cheme? Pe tata lui Scaraoțchi?

Trenul trecu prin gările Lunca și Ocoliş fără să oprească. Valea adîncă vuia de șuierul locomotivei. La Sălcuia, trenul a făcut în sfîrșit prima oprire, la semnalul șefului de gară care era însoțit de un ofițer.

— Nu cred să ne dea drumul mai departe, zise mecanicul.

Venind lîngă locomotivă, șeful gării din Sălcuia îi spuse:

— Linia e blocată de trenurile care transportă unitățile noastre.

— Cum te cheamă? îl întrebă ofițerul care venise și el lîngă locomotivă.

— Lupșa Victor, zise mecanicul.

— Din clipa asta ești la dispoziția noastră.

— Am înțeles. Femeii îi spuse:

— Te-am adus pînă aici. Te duci la unchiul Toader și stați la el.

— Bine, dragul meu, zise femeia pe un ton foarte liniștit și împăcată cu soarta.

— Stați la unchiul Toader și dacă se întîmplă ceva, vă urcați la pădure.

— Așa vom face. Să grijești de tine.

Femeia și copilul se dădură jos de pe locomotivă și o luară spre sat, pierzîndu-se în mulțimea oamenilor care coborîseră din vagoane. În fața trenului condus de Lupșa Victor, se găsea, la vreo sută de metri depărtare, alt tren, din care tocmai coborau ultimii ostași ai unui batalion de vînători de munte. Ofițerul îi spuse mecanicului:

— Pleci și dumneata o dată cu celălalt tren spre Abrud ca să transporti armata.

— Am înțeles, zise mecanicul pri-

vind spre mulțimea de oameni ce se depărtau de gară, dar nu mai putu să-i deosebească în bulucul acela pe nevastă-sa și copilul său. După cîteva minute porni și el cu trenul spre Abrud.

Soția și copilul mecanicului ajunseră între timp acasă la unchiul Toader. Nevasta acestuia începu să plîngă văzîndu-și nepoata plecată în pribegie, dar plîngea în felul necugetat al femeilor care nu pot pricepe lucrurile petrecute dincolo de casa lor:

— Și zici că ai uitat să incui ușa? Doamne, au să-ți prade casa, că n-ai să mai afli nici măcar un ac.

În vreme ce ele vorbeau și se căinau astfel, copilul ieșise în uliță, atras de forfota pregătirilor pe care le făceau plutoanele vînătorilor de munte ce se adunaseră ca să plece pe linia frontului. Erau primele trei plutoane aduse

Copilul se gîndi o clipă să se repeada acasă și să-i spună mamei sale unde oleacă, dar se răzgîndi, temîndu-se că aceasta n-o să-i dea drumul. Plutonul porni în direcția ordonată. Viorel mergea în frunte, lîngă sublocotenent.

Timp de un ceas sau două, nimeni din casă nu observă lipsa băiatului, dar, pe neașteptate, cineva întrebă cu mirare:

— Unde-i Viorel?

— S-o fi dus să-și vadă prietenii din Sălcuia.

Mai trecu un ceas și, văzînd că nu apare de nicăieri, porniră în căutarea lui; dar unde intrau să întrebe de el, căpătau același răspuns:

— Nu l-am văzut. Nici nu știam că a venit de la Vidolm.

Mamă-sa alergă la gară. Avu noroc. Bărbatul ei tocmai se întorse cu trenul de la Abrud și privea din cabina locomotivei cum se coborau soldații din vagon. Soția lui îi spuse cu sufletul la gură:

— A dispărut Viorel. A ieșit din casă și n-a mai venit de vreo patru ceasuri. Parcă a intrat în pămînt.

— L-ați căutat prin comună?

— Peste tot am cotrobăit.

— Are vreo sută de prieteni pe-aici. Trebuie să fie în sat. Caută-l și arde-l o mamă de bătaie în numele meu. Să stea lîngă tine. Nu l-am spus așa? De ce nu stă lîngă tine?

De unde-ai răsarit, puule? îl întrebă un doctor, în timp ce-i curăța și-i pansa rana.

Unul dintre ostașii răniți, aduși cu același transport, zise:

— Îmi permiteți să raportez, domnule căpitan-medic. A fost rănit cînd am luat contact cu inamicul la cota 545.

— Dar ce-a căutat cu voi?

— A fost călăuza plutonului nostru.

— Din ce unitate ești?

— Plutonul întii, compania a patra, batalionul 11.

— Ești din Divizia 3 Munte?

— Da să trăiți.

Căpitanul medic termină de pansat rana copilului și, întors către un furier care completa fișele răniților, zise:

— Ce trecem în fișa acestui rănit?

Furierul zise cu glas firesc:

— Eu trec batalionul 11 din Divizia 3 Munte.

— Cum să treci asta? E vorba de un copil! Cîți ani ai, băiatule?

— Cînsprezece ani, minti Viorel cu hotărîre.

— Cînsprezece? Ei, în sfîrșit trece-1 în Divizia 3 Munte. Și așa este o simplă formalitate. Au să se descurce ei la spitalul de etapă. Oricum, trebuie evacuat la spital.

— Vă rog ceva, dar să nu vă supărați, zise Viorel către căpitanul medic.

— De ce să mă supăr? Numai să nu-mi ceri ciocolată sau vreo jucărie, că n-am așa ceva.

PE VALEA ARIEȘULUI

povestire de PETRU VINTILĂ

cu trenul de la Abrud. Ofițerii își che-
mau oamenii, dădeau ordine în stînga
și-n dreapta. Comandantul companiei
desfăcuse o hartă pe iarbă, în marginea
șoselei și dădea ultimele ordine agen-
ților. Pe ulița satului nu era țîpenie
de civil. Oamenii care veniseră dinspre
Vidolm cu trenul erau acum departe
de sat, urcau spre pădure. Satul părea
pustiu, dacă nu puneai la socoteală osta-
șii care așteptau încolonați ordinul de
plecare. Numai copilul lui Lupșa Victor
stătea și se uita la ei cu mirare tă-
cută. Apoi, deodată, căpitanul își ridi-
că privirea ațintită pînă atunci asupra
hărții și spuse:

— Plutonul întii, mitraliere, va lua
contact cu inamicul în direcția sud-
est, spre cota 545, la punctul numit
Stîna lui Mișuț. Cine-i din partea lo-
cului? întrebă ofițerul.

Nu-i răspunse nimeni.

— Eu știu unde-i stîna lui Mișuț,
zise copilul care se afla la cițiva pași.

— Tu?! se miră ofițerul.

— Sînt din Vidolm.

— Și te-ai refugiat aici?

— Da. Tata e mecanic de locomotivă
și a plecat cu trenul la Abrud, ca să
aducă soldații încoace...

— Zici că știi bine locurile?

— Și cu ochii închiși pot merge.

— Cîți ani ai?

— Dolsprezece... aproape patruspre-
zece, spuse copilul îmbătrînindu-se cu
doi ani într-o secundă.

— Cum te cheamă?

— Lupșa Viorel.

Ofițerul zîmbi, îi puse mîna pe umăr,
apoi zise către sublocotenentul care
comanda plutonul întii:

— Iată călăuza plutonului tău.

— Ce mă fac eu acum?

— Să-l cauți zise mecanicul hotărît.
Nu vezi că eu nu pot să mă dezlipesc
de locomotivă? Peste zece minute iar
trebuie să plec la Abrud. Probabil că
toată noaptea voi transporta armata de
la Abrud încoace. Să-l cauți și să-l
ții legat lîngă tine. M-ai auzit? legat.

Femeia plecă din gară și începu iar
să-și caute copilul, întrebînd din casă
în casă. Nu află nimic, nu-l văzuse
nimeni pe Viorel. Ajunse pînă și la
postul de prim-ajutor, la dispensar,
unde erau aduși fără încetare cu fur-
goanele și mașinile sanitare soldații
răniți pe linia frontului. Se auzeau vaiete
și gemete, soldații erau pansați la repe-
zeală și mașinile sanitare îi duceau
mai departe, la Cîmpeni, unde se afla
spitalul de etapă. Pe șoseaua care, veni-
nînd de la Cîmpeni, se îndrepta spre
Vidolm, se scurgeau lungi coloane de
tunuri și tancuri. Mașinile sanitare a-
bia se strecurau printre ele. Mama lui
Viorel striga la fiecare pas, cu o voce
disperată:

— N-ați văzut un copil, Viorel?

Cine ar fi stat să răspundă? În zgo-
motul făcut de coloanele militare, strî-
gătele femeii abia se auzeau. Părea cu
totul ciudat ca, în acele împrejurări,
o femeie să alerge disperată printre
mașini și tancuri și să întrebe de co-
pilul ei. Toată noaptea îl căutără fără
nici un rezultat.

Spre ziuă, pe neașteptate, un copil
rănit la picior, fu adus cu un transport
de răniți la postul de prim-ajutor de la
dispensarul comunei. Cînd îl dădură
jos din mașină, sanitarilor se uitară la
el cu mirare grozavă.

— Vă rog s-o cautați pe mama aici
în sat, la Toader Bistrean. Să știe că-s
plecat la spital.

Atunci, cineva își aminti de femeia
care-și căutase copilul aseară și în
cursul nopții. Mama lui Viorel fu a-
nunțată și ea veni într-un suflet.

— Ce-ai făcut? începu ea să-l bo-
cească, prăbușită peste brancarda pe
care Viorel stătea lungit, acoperit cu
o pătură.

— N-am vrut să te supăr, dar n-am
avut timp să-ți spun că plec.

— Cîți ani are eroul dumitale? În-
trebă doctorul.

— Abia a împlinit doisprezece, zise
mama lui Viorel.

— Mda?! răspunse căpitanul medic,
zîmbînd, apoi adăugă repede: „Nu e
grav, pînă se-nsoară îi trece“.

Femeia îl petrecu pe Viorel pînă ce
țarga acestuia fu urcată în mașina
sanitară. Din ușa mașinii, îi spuse:

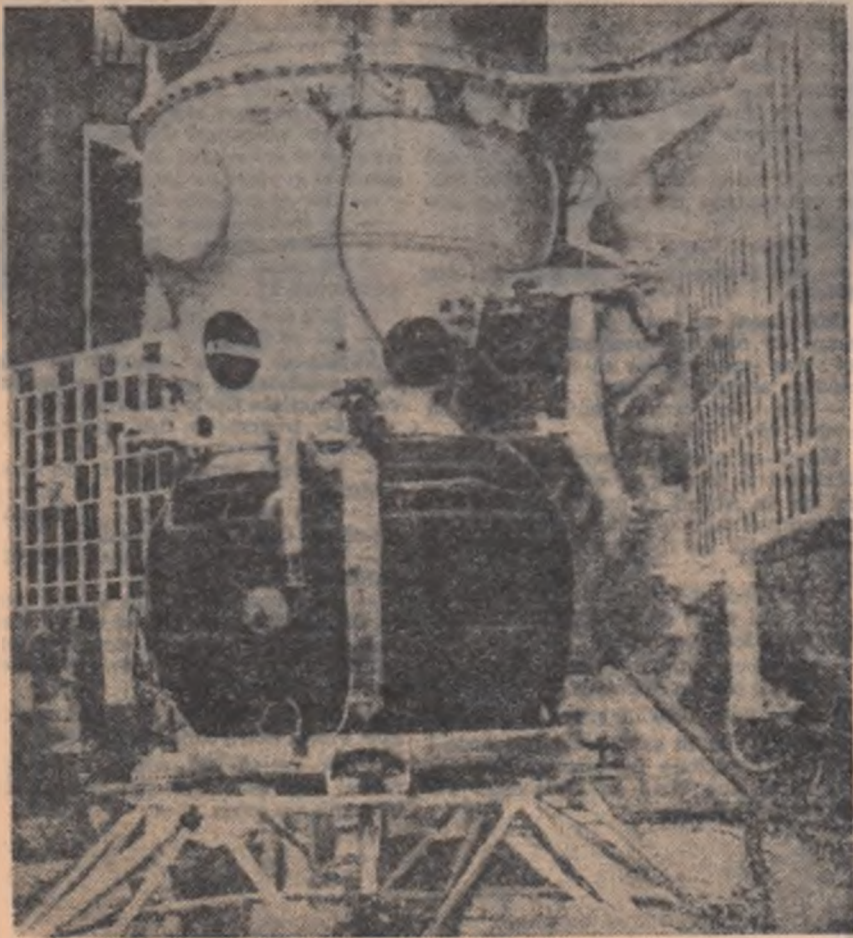
— Doamne, ce-are să-ți facă tatăl
tău cînd are să audă!

— N-are să-mi facă nimic. Il cunosc
eu pe tata. Are să zică: „țandăra nu
sare departe de brad“.

Mamă-sa îi căută mina și i-o să-
rută. Apoi mașina plecă spre Cîmpeni,
în timp ce dintr-acolo veneau într-una
neostenit, coloane de tunuri și chesoane,
mașini blindate și tancuri, companii de
vînători de munte cu armele în bandu-
lieră. Dincolo de Vidolmuș eliberat, cerul
clocotea sub vuietul luptei. Hitleriștii
mînceau o bătaie zdravănă. Hurducat în
brancarda pe care stătea întins, Viorel
se gîndea la un singur lucru: „oare
m-o fi ghicit medicul că nu am cîn-
sprezece ani?“

Știință

Laboratorul cosmic VENUS-4

VENUS — 4

Un nou pas a fost realizat în domeniul cuceririi spațiului cosmic: prima legătură directă între Pământ și o altă planetă a sistemului solar — planeta Venus. După 127 de zile de zbor, în care a străbătut circa 350 de milioane de kilometri, laboratorul cosmic sovietic „Venus-4” a coborât lin pe suprafața Luceafărului nostru de seară sau de dimineață.

automate: Seria Venus (lansată din Uniunea Sovietică) sau laboratoare spațiale din seria Mariner (S.U.A.).

De ce așa drum lung?

Se poate pune întrebarea: de ce dacă Venus trece numai la 40... 41 milioane de kilometri de noi, pămîntenii, o stație cosmică trebuie să străbată 350 milioane km. pînă acolo?

Răspunsul nu este greu de dat. O rachetă, lansată spre o planetă, nu se mișcă pe drumul cel mai scurt, ci pe un arc ce face parte dintr-o traiectorie, în jurul Soarelui. În cazul lui Venus, racheta plecată de pe Pământ, cu o viteză (față de noi de circa 12 km pe secundă), este lansată în așa fel încît să rămînă în urma Pămîntului, începînd să se apropie de Soare. Racheta se apropie treptat de orbita lui Venus. În acest timp, planeta prinde din urmă racheta (mișcîndu-se mai repede decît ea) și astfel se realizează întîlnirea. Dar, de aici se vede că pentru întîlnire, trebuie realizate anumite condiții — mai precis, Pămîntul trebuie să se afle, la data lansării, într-o anumită poziție față de Venus. Tot din această cauză, întîlnirile cosmice au loc cînd Venus se vede de către noi ca Luceafăr de dimineață, aflîndu-se la circa 80 000 000 km de Pământ.

Toate aceste lucruri se realizează la fiecare 19½ luni (1 an, 7 luni și 15 zile aproximativ), iar perioada favorabilă durează circa o lună de zile. Astfel, viitoare perioade asemănătoare cu cea de acum vor avea loc în februarie-martie 1969, septembrie-octombrie 1970 etc.

Documente de o rară valoare

„Venus-4” a ridicat vălul misterelor planetei Venus. După desprinderea de racheta purtătoare, containerul cu aparate științifice a coborât cu parașuta de-a lungul a 24 km, în timp de o oră și jumătate, transmițînd datele înregistrate. În acest mod s-a aflat că în atmosfera venusiană, bioxidul de carbon formează circa 98 la sută, că oxigenul și vaporii de apă constituie doar 1,5 la sută, găsindu-se acolo și foarte puțin hidrogen. Azotul, componenta principală a atmosferei terestre, lipsește cu desăvîrșire.

Temperaturile măsurate, cuprinse între 40° și 280° C. exclud existența formelor superioare de viață (ca și atmosfera, de altfel). O altă mare deosebire o constituie presiunea aerului de acolo, de 15 ori mai mare — pe sol — decît pe solul terestru. Solul este cel care pare să semene cel mai mult cu condițiile terestre, fiind format în special din silicați.

Avem acum un bagaj de cunoștințe trimise de „Venus 4” la care se adaugă cele ce sînt trimise, în aceste zile, de Mariner 5. Astfel, încă o dată se reliefează rolul cosmonauticii în cercetarea Cosmosului și — ceea ce este mai important — în pregătirea zborului omului spre celelalte astre.

MATEI ALEXESCU
directorul Observatorului
Astronomic Popular din București

E. MARTIN

POLENUL — izvor de sănătate pentru om și animale

De multă vreme, oamenii de știință și biologi fac cercetări menite să dezvăluie secretul influenței minunate a polenului asupra dezvoltării sănătății și capacității de reproducere a albinelor.

Analiza efectuate în diferite țări au arătat că polenul este o sursă bogată de vitamine, enzime și hormoni, toate substanțe cu o înaltă activitate fiziologică. Este interesant că în polen se găsesc vitaminele care joacă un rol important și în fecundarea animalelor.

În polen au mai fost descoperite și alte substanțe cu acțiune importantă în creșterea animalelor. Dintre acestea amintim aminoacizii arginina, histidina, metionina etc. Au mai fost descoperite zaharuri și substanțe antibiotice, microelemente dintre care amintim borul și cuprul.

Medicina a demonstrat că prin consumul zilnic a 3 linguri de polen,

greutatea și puterea omului crește simțitor. Totodată, medicina a mai demonstrat că polenul florilor poate fi folosit la tratarea multor boli ca: diareea, colita, anemia, tuberculoza osoasă etc. Cu ani în urmă, în U.R.S.S. a fost vindecat de tuberculoză osoasă un copil de 6 ani, dîndu-i-se să consume polen.

Modul de luare a polenului constă în folosirea mierii polenizate. Polenul se încorporează în masa de miere și se amestecă cu ea. Adăusul de polen în miere permite consumul mierii și de către aceia care nu suportă mierea naturală.

Calitățile superioare ale polenului permit să se întredă într-un viitor apropiat o folosire a acestuia în medicină în cosmetică și în zootehnie.

Prof. dr. docent H. CHIRILEI
Institutul Agronomic „N. Bălcescu”
București

FAMILIA ȘI ȘCOALA

Strămoșii noștri daci obișnuiau, ca atunci cînd li se năștea un băiat, să-i pună în mînă o sabie. Aceasta, ca să devină un bun oștean. Aproape, și chiar foarte aproape de timpurile noastre, puteam să ne mai întîlnim cu superstiții de acest gen: se pune în mîna copilului nou născut un obiect ori altul, după dorința părinților de a-și vedea copilul înzestrat cu o calitate, ori alta. Astăzi, însă, marea majoritate a părinților știe că soarta copilului nu depinde de aceste practici superstițioase, ci de educația pe care o va primi.

Caracterul omului se formează sub influența a numeroși factori educativi: familia, cercul de prieteni, școala, activitatea extrașcolară, activitatea culturală și altele. Dintre toți acești factori, familia și școala sînt hotărîtori. În familie se pun bazele educației. Aici copilul primește ceea ce obișnuim să numim: cei șapte ani de acasă. În școală, educația se face în mod științific, prin cadrele didactice care au pregătirea necesară realizării acestui scop. Aceasta nu înseamnă însă că în momentul intrării copilului în școală influența educativă a familiei încetează. Dimpotrivă de acum încolo sarcinile educative se

complică, și pentru buna reușită este nevoie de conlucrarea strînsă dintre familie și școală.

Ținînd seama de această necesitate, Ministerul Învățămîntului fixează, prin norme precise, obligația cadrelor didactice de a organiza și susține lectorate pentru părinți. Ce te faci însă cu părinții care nu vor să frecventeze aceste lectorate?

„Directorul școlii generale din comuna Mihai Viteazu, raionul Turda, tovarășul Gavrilă Rebreanu, povestea cu amărăciune că tocmii părinții care ar avea mai multă nevoie de cunoștințe pedagogice refuză să participe la lectorate.

Am stat și noi de vorbă cu cîțiva părinți de aici, ai căror copii dau multă bătaie de cap cadrelor didactice. Un tată ne-a răspuns: „ce altă treabă are școala decît să educe copiii”, iar mama unui băiat, de două ori repetent, a declarat cu seninătate că ea nu participă la lectorate întrucît n-are trebuință să învețe a-și crește copilul. Știe ea destule în această privință „Ce, parcă părinții mei au învățat la școală cum să mă crească?”, argumenta această mamă.

Șubrede argumente! Ca să instruiască și să educe tînăra generație, școala are

nevoie de concursul părinților. Stricăciuni de nereparat se pot produce în caracterul copilului cînd el aude una la școală și vede alta în familie; cînd nu există potrivire între mijloacele educative folosite în școală și familie. Participînd la lectoratele organizate în școală, părinții iau cunoștință de știința pedagogică. Este și pedagogia o știință și nimeni nu poate pretinde că o cunoaște, fără a studia. Din păcate însă, mai sînt destui părinți care își imaginează că ei „știu” cum să-și crească copilul și resping ajutorul oferit de școală. Cînd se întîmplă însă ceva neplăcut, cînd observă că nu mai pot să-și stăpînească copilul cu „pedagogia” pe care ei pretind că o știu din experiență, atunci aleargă disperși la școală să întrebe dirigintele ce să facă. Bine ar fi fost să meargă mai din vreme, să fi aflat cum să-și cunoască copilul, cum să se poarte cu el în funcție de firea pe care o are, cum să-și organizeze regimul de viață și alte multe cunoștințe pedagogice care, aplicate cum trebuie, îl scutesc de multe neplăceri.

IN INCINTA HALELOR OBOR S-A DESCHIS MAGAZINUL GENERAL DE TEXTILE-INCALȚĂMINTE „BAZARUL OBOR“. Magazinul desface de la orele 8 dimineața pînă la orele 7 seara o mare varietate de articole: îmbrăcăminte, încălțăminte, țesături, tricotaje, articole pentru copii, articole de galanterie, parfumerie, jucării.

Vizitînd „Bazarul Obor“ vă puteți face cumpărăturile afit dimineața cit și în timpul prînzului sau după amiază

**La „Bazarul Obor“
găsiți de toate oricînd,
la îndemîna tuturor**

**Specialiști, tehnicieni și crescători de animale
din fermele întreprinderilor agricole de stat
și din cooperativele agricole de producție**

Odată cu buna îngrijire a efectivelor de animale și păsări este necesar să preveniți și combateți imbolnăvirile.

În acest scop, puteți procura produse biologice și medicamente de la filialele regionale, farmaciile veterinare și depozitele raionale ale Direcției Generale de Aprovizionare Tehnico-Materială din Consiliul Superior al Agriculturii, precum și de la circumscripțiile sanitar-veterinare, cu plata în numerar sau prin virament.

Femei de la sate
cooperatoare,
intelectuale

Citiți revista
Săteanca

În paginile sale sînt scrise pentru dv: reportaje, schițe, poezii, anchete și dezbateri pe probleme de familie și educație a copiilor; îndrumări gospodărești și culinare; sfaturi medicale și cosmetice; modă.

Reînnoiți-vă din timp abonamentul la revista SĂTEANCA!

Costul unui abonament este de 6 lei pe trei luni, 12 lei pe șase luni și 24 de lei pe un an.

Rapid
— mincăruri
— garnituri
— deserturi
GUSTOASE

Paste fainoase
Sortimente variate găsiți în unitățile

Uzina Chimică

QUETICA
BUCUREȘTI

str. Ziduri între Vii
nr. 11-17, tel. 35.05.40

produce:

- coloranți organici pentru industria textilă și poligrafică;
- coloranți pentru piele;
- rășini epoxidice;
- produse intermediare.

Peste 540 de autoturisme câștigate la LOTO-PRONOSPORT

Jucînd la Loz în plic puteți câștiga:

La seriile speciale de 6 lei:

Autoturisme de diferite mărci și capacități „Renault 10 Major“, „Moskvici 408“, „Wartburg 312/1“, „Fiat 850“, „Wartburg-Lux“, „Wartburg-Standard“, „Trabant 601“ precum și premii în obiecte și bani.

La seriile obișnuite de 3 lei:

Cîștiguri de cîte: 20 000 lei, 10 000 lei, 5 000 lei, 2 000 lei, 1 000 lei etc.

Oriunde vă aflați jucați la Loz în plic.

Numai cine joacă poate câștiga.

Cercul de acordeoniști este frecventat de 30 de copii.

VITRINA CU CARICATURI

— Aș vrea să-mi înscriu băiatul la cercul du Ce trebuie să facă?
— Să cunoască notele, numai cele de 8, 9 și 10.

Școala de 8 ani, inaugurată anul acesta, a fost construită și cu contribuția meșterilor din comună, părinții de-ai elevilor.

— Tăticule, de ce și-a spus colega?
— Păi, n-am făcut școala împreună... școala noastră?

Gestionarul magazinului de mobilă depozitează garniturile de mobilă prin curțile sătenilor.

— Cine se mută la vecini?
— Magazinul de mobilă.

Desene de T. PALL

IN COMUNA AVRIG-SIBIU

PILULE AMARE

Leții de dans in autobuze

Secția Drumuri din Sfatul popular al regiunii București, aduce la cunoștința amatorilor deschiderea cursului de dansuri moderne și clasice pe șoseaua care leagă comunele Lipia, Bojdan și Nuci din raionul Răcari. „Ringul de dans” are o lungime de 5 km., astfel că există posibilitatea înscrierii unui număr cit mai mare de amatori.

La dispoziția participanților sunt repartizate de către autogara Băneasa autobuze I.R.T.A., care sînt folosite drept săli de curs.

Informăm pe cei dornici să-și însușească cunoștințe de dans modern și clasic că datorită lărgirii gropilor de pe această șosea, primele lecții vor fi cele de vals, — pe melodia **Barca pe valuri**. Aceasta deoarece apa care s-a depozitat în spațiile create pe șosea dau o notă mai originală „a la Venetia”

Invităm sfaturile populare din aceste trei comune să spri-

jine înscrierea tineretului și a tuturor celor dornici să amenajeze ringul de dans.

H. L.

Fără economie

Cunoașteți povestea cu omul care a pus laptele pe foc și cînd a văzut că fierbe și se umflă a spus: „dă-i doamne spor!” pînă n-a mai rămas nimic în oală. Cam așa au procedat și îngrijitorii de vaci de la C.A.P. Belint-Lugoj. Au dus vacile pe o pășune cu lucernă și le-au lăsat să mînce. Vacile se umflau, iar ei se bucurau: — „Mîncăți să vă îngrașiți!”

Pînă la urmă a trebuit să fie sacrificate vreo zece vaci, că prea se umflaseră. Ele au mîncat pe rupte, pentru că sînt vaci. Dar cei care le supravegheau?

Compensație

Observînd proprietățile mîlaiului — și constatînd că este folosit la făcutul mămăligii,

care se mîncă împreună cu brînză și unt — gestionarul Ion Paraschiv din Plopeni-Ploiești i-a venit o idee: „Dacă tot se amestecă — și-a zis el — pot să vînd și cu lipsă la cîntar, că n-o să se observe”. În compensație, mai urca uneori prețul, vînzînd cu suprapreț.

O veche zicală arată că „vra-bia mălai visează”. Acum i s-a dat posibilitatea și lui Ion Paraschiv să mediteze pe îndelete la mălai și la felul cum trebuie el întrebuitat.

Unda cristalină

Sînt rîu. Cînd macin munți din rădăcină,
Rămîne unda clară, cristalină;
Dar praful, praful lumii de-l înnoi,
Îmi e de-ajuns ca să devin... noroi.

AUREL IORDACHE

SATIRĂ ȘI UMOR

ECOURILE SATIREI

Răspunzînd la două din materialele în legătură cu activitatea culturală, apărute în pagina „Drept la țintă în regiunea Cluj” din nr. 1024 al revistei, prof. Nicolae Daisa, secretarul Comitetului pentru cultură și artă al orașului Cluj, subliniază că situația relatată corespunde într-un totu adevărului: „În momentul de față — se arată în răspuns — ca urmare a sprijinului primit prin revista dv. și a măsurilor luate, deficiențele semnificate la căminul cultural din Măcișca s-au remediat. S-au analizat posibilitățile de intensificare a activității cultural-educative de masă, stabilindu-se sarcinile pentru cadrele didactice. Se încheierea răspunsului nostru vă mulțumim pentru sprijinul acordat, rugîndu-vă a-l permanentiza”.

În această privință să nu aveți nici o grijă..

În cadrul paginii „La șezătoare în comuna Sarmizegetusa” era consemnată următoarea ghicitoare:

Dispensarul nu e pus în priză
Și-asta numai pentru-o simplă viză.
Cine face treaba doar pe jumătate
De n-avem acuma electricitate?

Un răspuns prompt la ghicitoarea noastră a fost dat de I.R.E. Hunedoara, care, prin adresa semnată de ing. Ioan Maieranu, directorul întreprinderii, ne-a asigurat că ghicitoarea a fost rezolvată definitiv: racordul a fost executat.

Verilor, aveți-vă ca frații!

Se uita moș Vasile pe fereastră și bucuria îi încălzea pieptul.

— Ia privește, babo, i-a spus emoționat, nevastei. Asta zic și eu dragoste între veri.

Privi baba și se cruci. Era destul de departe pînă la ulița cotită pe care erau casele lui Ion D. Mihai și Ion G. Mihai despărțite printr-un gard. Totuși bătrînii vedeau bine, așa cum se poate vedea la vîrsta lor fără ochelari. Cei doi verișori cu același nume — doi Ion — se țineau strîns îmbrățișați, chiar pe hotarul dintre ogrăzile lor și de atîta dragoste parcă incremeniseră astfel

— Dar dacă se iubesc atît, oare de ce nu se sîrută? se miră baba. Și deodată, cu mina la gură, exclamă:

— Muică, sînt beți!

Verișorii, fără să-și dea drumul din brațe, se prăvăliseră pînă la pămînt. Ion G. Mihai a ridicat cazmaua cu care se vedea că săpase ceva

acolo, înainte de îmbrățișare. Dar nevastă-sa i-a luat-o repede din mînă.

— Pezemne că vîru-său i-a cerut cu împrumut cazmaua, iar zgîrcita de nevastă-sa nu-l lasă să i-o dea, explică moș Vasile.

— Totdeauna am spus eu că nevastă-sa asta e rea... își aminti baba. Dar, ia te uită: Ion G. Mihai zvîrle o cărămidă.

— N-o mai fi avînd nevoie de ea... își dădu cu părerea moșul. Acum fug amîndoi în casă. Dar ce-o mai fi și asta? Au ieșit cu cite un cuțit în mînă.

— Ce te miri? Nu știi că au cuțite stricate? Mereu umblă prin vecini să ceară un cuțit mai tăios. Pezemne că vor să le ascuțim...

De data aceasta însă, moșul — prea nedumerit — nu se mulțumi cu explicația dată.

— Ei, babo, cum le spui tu, mai-mai să le creadă omul; dar eu mă reped pînă acolo să văd ce-i.

— Îți pierzi vremea degeaba, făcu baba, puțin jigînită. Totuși, șontic-șontic, se lău după el. Nu le spusese cineva, cu mulți ani în urmă, că „femeia e datoare să-și urmeze bărbatul”?

Cînd, apropiindu-se de cei doi veri iubitori, ce le fu dat să vadă? De aproape, era altfel. Ion D. Mihai ieșise din „îmbrățișare” plin de sînge și cu flanela ruptă. Vorbele de dragoste erau injurături sadea și amenințări. De băut, nu băuseră...

— Dacă treci pe aici, te omor!

— Ba eu te omor!

În jurul celor doi cocoși, bățioși nevoie mare, s-au strîns nevastele, vecinii săritori, pentru a-i împiedica să-și pună în faptă amenințările. Din ce se luaseră acești, pașnici pînă atunci, locuitori ai comunei Teasc din raionul Craiova? „Mărul discordiei” era gardul ce le despărțea, din tată în fiu, ogrăzile. Și nu atît gardul, cit 30 de cm. de pămînt, 30 de cm. — atît! Ion G. Mihai repara gardul cu pricina cînd vărul său, Ion D. Mihai, șofer, sosi pe neașteptate acasă cu mașina pe care o conducea.

— Mi-ai înghițit 30 de cm. de pămînt! a strigat el, ca fript, scumpului său verișor.

Adică o fișioară de pămînt cam cit... cuțitele cu care erau cit pe-acî să se înfrunte! Și cum nici unul, nici celălalt, nu cedau, ca țapii din poveste care s-au întîlnit pe o punte îngustă, veriș s-au dat, unul pe altul, în judecată. Așa se întîmplă cînd propria ta judecată se întunecă sau cînd cu propriul tău cap nu mai ești în stare să înțelegi că relațiile între oameni, mai ales între vecini și, mai cu seamă, între rude nu se pot întemeia pe lăcomie, pe neîncredere, pe nervi dezlănțuiți.

Condamnați acum la cite 400 de lei amendă și cite 25 de lei cheltuieli de judecată fiecare, reclamanții-inculpați s-au răcorit și își pot stringe călduros mina.

Înlăturînd dintre ei pricina gardului, cei doi veri se pot avea ca... frații.

RADU ATANASIU